

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ – ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

A1. Όταν ο Μάρκος Τύλλιος Κικέρωνας και ο Γάιος Αντώνιος ήταν ύπατοι, ο Λεύκιος Σέργιος Κατιλίνας, άνδρας πολύ αριστοκρατικού γένους αλλά πάρα πολύ διεστραμμένου χαρακτήρα, συνωμότησε ενάντια στην πολιτεία. Κάποιοι επιφανείς αλλά αχρείοι άνδρες είχαν ακολουθήσει αυτόν. Ο Κατιλίνας διώχθηκε από τον Κικέρωνα από την πόλη. Οι σύντροφοί του συνελήφθησαν και στραγγαλίστηκαν στη φυλακή.

Ενεργώντας κάτω από την επιρροή αυτών πολλοί, όχι μόνο αχρείοι αλλά και άπειροι, αν τον είχα τιμωρήσει, θα έλεγαν ότι αυτό έγινε με σκληρότητα και τυραννικά. Τώρα καταλαβαίνω πως, αν αυτός φτάσει στο στρατόπεδο του Μάνλιου, όπου κατευθύνεται, κανείς δεν θα είναι τόσο ανόητος, που να μη βλέπει πως έγινε συνωμοσία, κανείς τόσο αχρείος, που να μην ομολογήσει.

B1. 1-β, 2-α, 3-β, 4-γ, 5-γ.

B2. ρεαλιστής: rem

σοσιαλισμός: socii, consecuti, secuti

στραγγαλίζω: strangulati

φίρμα: confirmaverunt

ρήγας: regie

Γ1. nobilissima genera

clariores – clarissimi

cuiusdam

viros

urbium

carcer

spe

sententiam

multum-plus-plurimum

earum

coniuratio

Γ2α. pervenerit: pervenire

videat: videre

fateatur: fateri

Γ2β. coniuem

consequuntur

expellebas

deprehendendi

aluissemus

nascituram

dic

intellectu

esse

Δ1α.

ingenii: είναι γενική της ιδιότητας στο *vir*

ex urbe: είναι εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει απομάκρυνση από τόπο και προσδιορίζει το ρήμα *expulsus est*

eius: είναι ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός, γενική κτητική στο *socii*

non credendo: είναι απρόθετη αφαιρετική του γερουνδίου που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο ρήμα *confirmaverunt*

factum esse: είναι ειδικό απαρέμφατο που λειτουργεί ως αντικείμενο στο ρήμα *dicerent*

Δ1β. qui non fateatur: Είναι δευτερεύουσα επιρρηματική αναφορική συμπερασματική πρόταση

Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο (2ο) *fore* και έχει ως όρο αναφοράς το δεύτερο *neminem*. Στην κύρια πρόταση υπάρχει το δεύτερο *tam* που προΐδεάζει για την ύπαρξη της αναφορικής συμπερασματικής.

Εκφέρεται με έγκλιση υποτακτική (όπως όλες οι συμπερασματικές), γιατί στη λατινική το αποτέλεσμα θεωρείται πάντα μια υποκειμενική κατάσταση· συγκεκριμένα χρόνου ενεστώτα (*fateatur*), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (άμεσα από το απαρέμφατο *fore* και έμμεσα από το ρήμα *intellego*: ενεστώτας). Παρατηρείται ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, γιατί το αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του. Η πρόταση αναφέρεται στο παρόν-μέλλον.

Δ2α. Antonius, alter consul, Catilinam ipsum [...] proelio victum interfecit.

Δ2β. Marco Tullio Cicerone et Gaio Antonio consulibus: ιδιόμορφη αφαιρετική απόλυτη που δηλώνει χρόνο στο ρήμα *coniuravit* (το Marco Tullio Cicerone et Gaio Antonio είναι το «υποκείμενο» και το *consulibus* είναι το ουσιαστικό που δηλώνει αξίωμα και λειτουργεί ως κατηγορηματικός προσδιορισμός στο «υποκείμενο»).

Μετατροπή: **Cum Marcus Tullius Cicero et Gaius Antonius consules essent**